

MALL för kommunernas del i Klimatkontrakt 2030, version 2025/2026

Om detta dokument

Detta dokument är ett utkast till mall för Klimatkontrakt 2030 i version 2025/2026. Utformningen bygger på omfattande uppföljning, analys och dialog under våren.

Texterna i detta dokument är av två slag:

1. Texter i utkastform som är tänkta att ingå i det slutliga kontraktet: kapitel 1, 2, 3, 4; delvis gällande myndigheternas åtaganden samt Viable Cities åtaganden.

2. Vägledning för utveckling av kommunernas texter finns under respektive rubrik.

Denna är överstruken i grönt för tydlighet och kommer inte att ingå i det publicerade kontraktet.

Synpunkter är fortsatt välkomna på alla delar av texter och mallen som helhet.

Klimatkontrakt 2030

Mellan [kommun] och myndigheterna
Energimyndigheten, Formas, Naturvårdsverket,
Tillväxtverket, Trafikverket, Vinnova samt Viable Cities.
Version 2025/26

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Klimatneutrala _____ 2030.....	3
1. Klimatkontrakt 2030	3
2. Syftet med Klimatkontrakt 2030	4
3. Gemensamt åtagande och partnerskap.....	5
3.1. Governance - fortsatt utveckling av styrning, ledning och policy.....	5
3.2. Klimatanalys och klimatberäkningar som grund för strategisk klimatstyrning	5
3.3. Finansiering av insatser och utveckling av nya finansieringsmodeller	5
4. Parter	6
5. Kommunens åtaganden	6
5.1. Klimatmål 2030.....	6
5.2. Klimatfärdplan 2030	7
5.3. Klimatinvesteringsplan 2030	7
5.4. Åtaganden med andra kommuner inom Klimatneutrala städer 2030	8
9. Myndigheternas åtagande	10
6.1. Policyutveckling för accelererad lokal omställning.....	11
6.2. Klimatanalys och klimatberäkning.....	11
6.3. Samordnande insatser kring finansiering	11
6.4. Verka för svenskt deltagande i europeiska initiativ.....	11
7. Viable Cities åtagande.....	11
7.1. Samordning Klimatkontrakt 2030.....	12
7.2. Policyutveckling för snabbare lokal omställning	12
7.3. Innovation, implementering och skalning	13
7.4. Samordning kring finansiering.....	13
7.5. Samspel med EU:s mission Klimatneutrala städer	13
Bilaga 1. Länkar till relevanta dokument	14
Bilaga 2. Omställningskartan	15

Klimatneutrala _____ 2030

1. Klimatkontrakt 2030

Klimatfrågan är vår tids största utmaning, med effekter på både lokal och global nivå. Dess genomgripande inverkan på vårt samhälle hotar livsvillkor och livskvalitet för nuvarande och framtida generationer. Den kräver att vi rustar våra samhällen för att såväl hantera effekterna av som motverka klimatförändringarna. Detta förutsätter i sin tur att vi utvecklar nya sätt att arbeta och samarbeta på som går över olika delar och mellan olika nivåer av samhället.

Missionen *Klimatneutrala städer 2030 med ett gott liv för alla inom planetens gränser* innebär att städer ska nå noll nettoutsläpp av växthusgaser med bibehållen eller ökad livskvalitet för invånarna. För att uppfylla detta behöver alla aktörer i samhället minska sin klimatpåverkan. Det förutsätter i sin tur arbete för rättvis omställning och medborgarnas deltagande, liksom för att stärka det svenska näringslivets konkurrenskraft genom klimatomställningen.

Arbetet med missionen är en del av ett större globalt åtagande. Det ligger i linje med genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i FN:s Agenda 2030, som också utgör en central utgångspunkt för många svenska städers klimat- och hållbarhetsarbete. Agenda 2030 kan ses som en genomförandeplan för Parisavtalet, vars kärna är åtaganden för klimatomställning.

Missionen är också i linje med nationella och europeiska mål. Den stödjer Sveriges miljömål och det klimatpolitiska ramverket med målet om att nå nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2045, liksom EU:s målsättning om klimatneutralitet senast 2050 och EU:s mission om 100 klimatneutrala och smarta städer till 2030.

De svenska städer som deltar i detta arbete gör det inte ensamma. De är del av en växande global rörelse där städer i hela Europa och världen mobiliserar för att gemensamt accelerera klimatomställningen.

Klimatkontrakt 2030 är vårt gemensamma verktyg för att uppnå denna mission. Det är ett långsiktigt partnerskap mellan kommuner och staten. Svenska kommuner och samhällen mobiliserar i partnerskap på alla nivåer för snabbare omställning till klimatneutralitet och hållbarhet i Sverige, Europa och världen.

Parterna i Klimatkontrakt 2030 åtar sig att vara föregångare för en bredare och rättvis omställning genom att utveckla en mer ändamålsenlig samhällsstyrning med samverkan mellan aktörer på olika nivåer och i olika samhällssektorer. Gemensamt åstadkommer

signerade parter därmed en mobilisering från lokal till internationell nivå och ett systemskifte i riktning mot helhetstänkande och mer nätverksbaserad styrning och ledning.

I arbetet med Klimatkontrakt 2030 version 2025/26 deltar 48 kommuner – en kraftig ökning från de 23 som signerade kontraktet förra året. Bland dessa finns 10 nya pionjärstäder och 15 tvillingar som del av processen. Tillsammans driver vi en bredare och mer kraftfull mobilisering för klimatneutralitet. I syfte att förstärka sättet som vi tar tillvara kraften i att agera som många, innehåller också version 2025/26 gemensamma åtaganden mellan kommuner. Dessa åtaganden kompletterar det övergripande åtagande som alla signatärer av kontraktet i likhet med tidigare år gör.

2. Syftet med Klimatkontrakt 2030

Syftet med Klimatkontrakt 2030 är att påskynda städernas klimatomställning enligt Agenda 2030 och den uppsatta missionen, samtidigt som det förbättrar livskvaliteten för städernas invånare och stärker Sveriges konkurrenskraft inom klimatområdet. Att skriva under Klimatkontraktet innebär att anta en högre ambition för hållbar stadsutveckling än vad det nationella klimatpolitiska ramverket anger. Denna höga ambition förverkligas genom årliga steg för att främja hållbar stadsutveckling med fokus på rättvis klimatomställning, motståndskraft och social hållbarhet, för att skapa ett gott liv för alla inom planetens gränser.

Arbetet med klimatneutrala och hållbara städer 2030 innebär att signerande parter tillsammans samlar många krafter i samhället för att påskynda omställningen. Processen för Klimatkontrakt 2030 är en katalysator för nya samarbeten mellan kommuner och myndigheter, och stärker förutsättningarna för samverkan med näringsliv, akademi, forskningsinstitut, civilsamhällets organisationer samt invånare. Den binder samman olika nivåer inom samhällssystemet genom samverkan och partnerskap från lokal till global nivå.

Klimatkontrakt 2030 integreras i kommunernas och myndigheternas ordinarie arbete. Det fungerar som samlande dokument och process för städers mål, strategier, färdplaner och finansiering, samt identifierar gap i omställningen till klimatneutrala och hållbara städer med livskvalitet i fokus. Klimatkontraktet kan användas i olika sammanhang såsom:

- Överenskommelser med lokala aktörer, exempelvis i lokala klimatkontrakt.
- Dialoger med andra kommuner och på regional nivå; i regionala utvecklingsstrategier (RUS) och regionala tillväxtmedel.
- Underlag för kommunala initiativ med nationell finansiering från Formas, Energimyndigheten, Vinnova, Tillväxtverket, Trafikverket och Naturvårdsverket.
- Europeisk finansiering från Horizon Europe, ERUF, European Urban Initiative, URBACT med flera.
- Kommunens internationella kontakter och strategi i samverkan med näringsliv, akademi och civilsamhälle.

Sammantaget ger Klimatkontrakt 2030 Sverige och svenska städer goda förutsättningar att vara internationella föregångare i städers klimatomställning.

3. Gemensamt åtagande och partnerskap

Klimatkontrakt 2030 vilar på ett gemensamt åtagande och partnerskap mellan kommuner, myndigheter och Viable Cities, med målet att nå klimatneutrala och hållbara städer senast 2030. Detta innebär att alla parter aktivt bidrar till att utveckla och pröva nya sätt att styra, leda och samverka – med aktörer på alla nivåer i samhället.

Att tillsammans lära och innovera, samt hitta nya former för att göra, dela och skala, är en grundläggande princip för allt arbete i programmet. Det stärker också parternas roll som motorer och innovationsnav för omställningen. Viktiga forum för detta är mötesplatser och initiativ som Transition Lab Forum, Klimatfrukostar och Glo och sno. Alla signerande aktörer åtar sig därför att bidra och samskapa på dessa.

Som en del av det gemensamma åtagandet har parterna identifierat tre centrala utvecklingsprocesser. Dessa processer är gemensamma för samtliga signerande parter och uttrycks gemensamt här i kontraktets inledning, för att sedan konkretiseras i varje parts eget arbete och förstärkas genom de nya gemensamma åtagandena mellan kommunerna i syfte att tydliggöra lokala prioriteringar, ansvar och genomförandekraft.

3.1. Governance - fortsatt utveckling av styrning, ledning och policy

Inom denna process åtar sig parterna att utveckla och förstärka kopplingen till aktörernas ordinarie verksamhets- och budgetprocesser, samt att integrera strategier och processer för digitalisering, social hållbarhet och klimatanpassning med omställningsarbetet. En central del är att analysera och verka för att hindrande regleringar och styrmodeller åtgärdas, samt att möjligheter till policy som kan accelerera omställningsarbetet utvecklas. För att klimatomställningen ska vara hållbar ur ett bredare perspektiv eftersträvar parterna insatser som skapar såväl miljömässig, social som ekonomisk nytta samt bidrar till en ökad robusthet och motståndskraft i samhället. Eftersom allas medverkan behövs för att uppfylla missionen är arbetet med den lokala omställningsarenan centralt för gemensam utveckling och lärande.

3.2. Klimatanalys och klimatberäkningar som grund för strategisk klimatstyrning

Inom denna process åtar sig parterna att utveckla tillgången på och insamling av data samt strukturer, metoder och kompetens för klimatanalys och klimatberäkningar. Detta innefattar identifiering av good practice för klimatberäkningar till grund för styrning och ledning av klimatomställningsarbetet.

3.3. Finansiering av insatser och utveckling av nya finansieringsmodeller

Inom denna process åtar sig parterna att utveckla strukturerna för finansiering av omställningen till klimatneutrala och hållbara städer. Detta innefattar utveckling av klimatinvesteringsplaner för den lokala omställningen, inklusive former för hur olika

finansieringskällor från offentliga aktörer på olika förvaltningsnivåer, privata aktörer i näringsliv och civilsamhälle samt europeiska initiativ kan kombineras för att påskynda nödvändiga investeringar. Frågan om hållbar offentlig upphandling för lokal omställning är central och inkluderad i detta.

4. Parter

Parter i Klimatkontrakt 2030 är:

- [Kommun].
- Myndigheterna: Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas), Naturvårdsverket, Statens Energimyndighet (Energimyndigheten), Tillväxtverket, Trafikverket och Verket för innovationssystem (Vinnova).
- Strategiska innovationsprogrammet Viable Cities¹.

5. Kommunens åtaganden

Läs- och skrivanvisning: Text med grön överstrykning är instruktion och tas bort i slutversion. Hela kommunens del i kontraktet bör vara max 4 sidor.

[Stadsköpings kommun] väljer att ingå i partnerskapet kring Klimatneutrala städer 2030 därför att... [Fyll i relevant text...]

5.1. Klimatmål 2030

Ge en övergripande beskrivning (max en sida) av kommunens/stadens klimatambitioner i linje med missionen – vad ni ska uppnå. Avsnittet SKA belysa:

- Mål i relation till missionen Klimatneutrala städer 2030 och ett gott liv för alla inom planetens gränser, inklusive utsläppsmål och målsättningar för en rättvis omställning, samt de viktigaste gapen i nuläget för att uppfylla missionen och nå era mål.

OM data finns, SKA också avsnittet ska belysa:

- Övriga positiva effekter (multipla nyttor) som ni strävar efter att uppnå genom era åtgärder.
- Beräkningar av växthusgaser utifrån:
 - Baslinje för växthusgasutsläpp för referensåret [ange år].
 - Gapet för att nå klimatneutralitet 2030 eller annat målar.

¹ Viable Cities är ett strategiskt innovationsprogram som finansieras av Energimyndigheten, Vinnova och Formas. Programmet har en löptid från 2017 till 2030 och har cirka 130 medlemmar, Världorganisation är KTH.

- Prioriterade delmål för minskningar.
- Data för de scope som kommunen arbetar med om kommunen arbetar enligt GHG².
 - Scope 1: Beskriv era insatser och strategier för att minska direkta utsläpp från kommunala verksamheter och anläggningar.
 - Scope 2: Beskriv era insatser och strategier för att minska indirekta utsläpp från inköpt el och värme.
 - Scope 3: Beskriv era insatser och strategier för att minska övriga indirekta utsläpp från stadsboendes och verksamheters konsumtion av varor och tjänster, transporter, avfallshantering m.m.

5.2. Klimatfärdplan 2030

*Ge en övergripande beskrivning (**Max en sida**) av era prioriterade insatser i portföljen, inklusive insatser som [Stadsköping] gör eller önskar göra i samverkan med andra aktörer på den lokala omställningsarenan, andra städer, myndigheter och aktörer på regional, nationell och internationell nivå. Avsnittet KAN belysa:*

- Strategiska prioriteringar för klimatarbetet:
[Stadsköpings] övergripande strategiska prioriteringar för arbetet med att nå klimatambitioner och mål fram till 2030.
- Prioriterade insatser i omställningsportföljen:
Åtgärder och initiativ som [Stadsköping] ska genomföra eller planerar att genomföra för att nå stadens klimatambitioner. Inkludera insatser som görs i samverkan med andra aktörer på lokal, regional, nationell och internationell nivå liksom insatser från kommande verksamhetsplan och budget.

5.3. Klimatinvesteringsplan 2030

Genomförandet av klimatfärdplanen får ekonomiska konsekvenser, såväl i form av (om)riktning av finansiering för löpande drift som investeringsbehov. När dessa konsekvenser ställs mot befintlig finansierings- och investeringskapacitet kan behovet av ytterligare investeringsmedel för omställningen, inklusive genomförandet av färdplanen, identifieras.

*Ge en övergripande beskrivning (**max en A4**) av arbetet med er klimatinvesteringsplan. Avsnittet KAN belysa:*

- Prioriterade strategiska behov för att ställa om [Stadsköping]:

² <https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/luft-och-klimat/berakna-klimatpaverkan/berakning-enligt-ghg-protocol-eller-iso-standard/>.
Se även https://iclei.org/climate_neutrality/ och <https://carbonneutralcities.org>

- Viktigaste behov för att genomföra [Stadsköpings] omställning inom ordinarie verksamhets- och budgetprocess inkl. investeringsbudget. Hur kopplar dessa behov till genomförandet av åtgärderna i klimatfärdplanen?
- I kommande verksamhetsplan och budget.
- Fram till 2030: [Fyll gärna i med relevanta strategier och prioriteringar för att säkerställa finansiering av klimatrelaterade investeringar och åtgärder.]
- Befintlig kapacitet inom verksamhets- och investeringsbudgetar:
 - Hur väl kan [Stadsköping] möta sina klimatmål med kommunens befintliga resurser inom verksamhets- och investeringsbudgetar? Har ni identifierat eventuella brister mellan tillgängliga resurser och det faktiska behovet för att genomföra planerade klimatinsatser?
- Arbete för att täcka finansieringsgap:
 - Strategier och åtgärder som [Stadsköping] planerar att genomföra för att minska finansieringsgap mellan tillgängliga resurser och behovet av ytterligare finansiering. Belys gärna både interna åtgärder inom kommunkoncernen, hur ni samarbetar med andra lokala och externa aktörer för nya sätt att kombinera olika finansieringskällor för att säkerställa tillräcklig finansiering. Synliggör om möjligt mervinsterna med omställningsfinansieringen.

[Fyll i relevant text...]

5.4. Åtaganden med andra kommuner inom Klimatneutrala städer 2030

För att accelerera arbetet med omställningen till en klimatneutral och hållbar framtid genom skalning och att ta tillvara kraften av att agera som många samverkar och samskapar [Stadsköping att samverka och samskapa i följande åtaganden tillsammans med andra kommuner som ingår i Klimatneutrala städer 2030. (För detaljerad beskrivning av respektive åtagande, se bilagor XX)

De tre första åtagandena – styrning och ledning, klimatberäkningar samt finansiering och investering – är gemensamma för samtliga signerande parter i Klimatkontraktet: kommuner, myndigheter och Viable Cities. De uttrycks i kontraktets inledning, men ska i år också lyftas fram tydligare i kommunernas egna delar. Det förtydligar det lokala åtagandet och stärker dialogen om ansvar, resurser och hur arbetet ska genomföras i praktiken. Genom att dessutom synliggöra dessa åtaganden som gemensamma mellan kommuner skapas kraft, legitimitet och ökade möjligheter till samordning och lärande i den breda transformation som krävs.

Åtagande 1 - Vi åtar oss att ta nästa steg i att **bygga upp/förstärka styrning och ledning** som möjliggör systemförändrande klimatomställning och effektivt resursutnyttjande genom att:

- Prioriterade insatser för utveckling av governanceförmågan:
Åtgärder och initiativ som stärker [Stadsköpings] förmåga att samverka över organisatoriska gränser, både inom kommunkoncernen och med externa aktörer, samt beakta multipla nyttor och hantera målkonflikter.
- Prioriterade insatser för uppföljning och lärande:
Åtgärder och insatser för att utveckla förmågan att strukturerat följa upp framsteg och lära av genomförda åtgärder.

Åtagande 2 - Vi åtar oss att fördjupa och samordna vårt arbete med **datainsamling, klimatanalyser och klimatberäkningar** för att stärka vår förmåga att styra och följa upp klimatomställningen – och bidra till en gemensam nationell kapacitet genom att:

Åtagande 3 - Vi åtar oss att **förstärka vårt arbete med att finansiera klimatomställningen** – genom att rikta om resurser, bygga gemensamma investeringsportföljer och påverka normer för klimatinvesteringar genom att:

[Stadsköping] kommer vidare att prioritera följande gemensamma åtaganden:

Lyft också in vilka av övriga gemensamma åtaganden som ni vill fokusera på i Klimatkontraktet och i kommande års arbete:

Exempelvis:

Åtagande 4 - Vi åtar oss att **integrera social hållbarhet och rättviseaspekter** som grund i beslut, åtgärder och uppföljning för att säkerställa att klimatomställningen är inkluderande, rättvis och långsiktigt hållbar.

Åtagande nr 6 - Vi åtar oss att utveckla **upphandling och inköp** som strategiska verktyg som driver klimatomställning genom styrning, kravställning och samverkan – lokalt och bortom den egna organisationen.

Utöver dessa gemensamma åtaganden mellan kommunerna, ser vi i [Stadsköping] ett behov av att fördjupa samarbetet mellan kommunerna inom ett antal **tematiska områden**. Dessa insatser kopplar till vår färdplan och bidrar både till lokala klimatmål och till missionens övergripande riktning.

Vi välkomnar möjligheten att tillsammans med andra kommuner samverka inom följande prioriterade områden, i syfte att identifiera gemensamma utmaningar, lösningar och skalbara arbetssätt:

1. Transport och mobilitet
Exempelvis: "Gröna resplaner"; elektrifiering av fordonsflotta; mobilitetsplanering; delningstjänster.
2. Energi
Exempelvis: förnybar energiproduktion; energieffektivisering i kommunens lokaler; klimatanpassade byggnormer; automationsplattform för optimerad styrning och delning av energi mellan byggnader.
3. Byggd miljö
Exempelvis: integration av hållbarhetsaspekter och klimatpåverkan i markanvisningar, planprocesser och fysisk planering; klimatkrav i detaljplaner; blå- och grönstrukturer; samordning mellan klimatanpassning och utsläppsminskning.
4. Anläggning
Exempelvis: utsläppsfria entreprenader; minskat avfall och återbruk av byggmaterial; utveckling av logistik och lagerhållning av material för återbruk; nya byggmaterial; träbyggnation; etc.
5. Renovering
Exempelvis: förbättring av prestanda/förlängning av livscykel för befintlig bebyggelse; effektiv användning av befintlig bebyggelse för olika syften.
6. Cirkularitet och resurseffektivitet internt:
Exempelvis: internt möbelåterbruk/intern inredningsavdelning.
7. Konsumtion:
Exempelvis: hållbara livsmedelssystem med ett maxutsläpp för mat, klimatberäknade skolmenyer och minskat matsvinn; lokala kretslopp; hållbara konsumtionsmönster hos medborgare; infrastruktur för delningsekonomi.
8. Annat

Nedan texter är fortfarande under bearbetning

9. Myndigheternas åtagande

Genom detta kontrakt åtar sig myndigheterna att samverka sinsemellan och vara en aktiv samtalspartner i det lokala arbetet i de medverkande städerna samt med Viable Cities inom ramen för Klimatkontrakt 2030.

Syftet med myndigheternas åtaganden är att bidra till att stärka städernas omställningsförmåga och underlätta implementering och uppskalning av hållbara lösningar som också bidrar till ökad livskvalitet, nu och i framtiden.

Myndigheterna som är parter i Klimatkontrakt 2030 åtar sig att löpande utveckla samordningen kring sina insatser inom hållbar stadsutveckling och klimatomställning för att skapa bättre framförhållning samt utveckla formerna för dialog med, och samlad information till, städerna.

Åtagandet innebär vidare att utveckla arbetssätt som identifierar synergier och främjar myndigheternas förmåga till kollektivt och kontinuerligt lärande med fokus på lokal och regional hållbar omställning. Det omfattar myndigheternas medverkan i Transition Labs och på andra samverkansarenor som Viable Cities faciliterar.

Myndigheterna avser att genomföra insatser i enlighet med det gemensamma åtagande i kapitel 3 och myndigheternas åtaganden enligt nedan. I detta utgör Rådet för levande städer ett viktigt ramverk och strategiskt forum för en bred myndighetssamverkan, där insatserna på operativ nivå initieras av:

- åtagandena i Klimatkontrakt 2030.
- den nationella strategin för levande och trygga städer (Skr. 2024/25:96).
- det nationella kunskapsstödet med namnet Svensk modell för hållbar urban utveckling inom ramen för EU:s regionala utvecklingsfond
- andra identifierade områden och regeringsuppdrag.

6.1. Policyutveckling för accelererad lokal omställning

Tillsammans med kommunerna arbetar myndigheterna för att identifiera och bidra till utvecklingen mot mer ändamålsenliga regelverk och andra styrmedel för hållbar stadsutveckling och klimatomställning samt öka förståelse och kunskap om befintliga regelverk. Med kommunernas identifierade utvecklingsbehov i en accelererad klimatomställning som fokus, ska processen fortsatt och långsiktigt bygga på proaktiv dialog och ömsesidigt lärande.

6.2. Klimatanalys och klimatberäkning

Under utveckling

6.3. Samordnande insatser kring finansiering

Myndigheterna åtar sig att, utifrån identifierade behov hos kommunerna, fortsatt koordinera, underlätta och skapa en samlad bild av finansiella stöd, uppdrag och satsningar som rör hållbara städer och samhällens utveckling. Syftet med åtagandet är att tillhandahålla ändamålsenlig information om olika finansieringsmöjligheter och stöd. Insatserna inkluderar

även att tillsammans utforska behov och utveckla nya typer av insatsformer för städers omställning.

6.4. Verka för svenskt deltagande i europeiska initiativ

Myndigheterna är aktiva deltagare i flera olika europeiska initiativ kring utvecklingen av hållbara städer och samhällen. Detta inkluderar att bidra till utformningen av utlysningar och aktiviteter inom initiativen, bland annat utifrån dialog med städerna i Klimatkontrakt 2030. Vidare ingår att informera om möjligheter till finansiering och samarbeten på europeisk nivå samt att stödja de städer som ansluter sig till EU:s Cities Mission om 100 klimatneutrala städer 2030.

7. Viable Cities åtagande

Med målet att skapa förutsättningar för ett gott liv för alla inom planetens gränser genomförs det strategiska Innovationsprogrammet Viable Cities i nära samarbete med olika aktörer för att påskynda omställningen till klimatneutrala städer år 2030. Detta är en central del av Sveriges åtagande att uppnå målen i Agenda 2030 och Parisavtalet. Programmet strävar efter att vara ledande i att stödja städernas omställning på nationell, europeisk och global nivå genom att använda missionen som ett verktyg.

Inom ramen för Viable Cities som ett strategiskt innovationsprogram kommer följande att prioriteras:

7.1. Samordning Klimatkontrakt 2030

Det pågår en allt snabbare mobilisering kring omställningen både lokalt, nationellt och internationellt, där Klimatkontrakt 2030 fungerar som viktigt verktyg. För att effektivisera och skala upp arbetet krävs god samordning och kontinuerlig utveckling av kontrakten. Detta inkluderar att bredda, replikera och prioritera åtgärder samt att effektivisera dialogen mellan alla inblandade aktörer.

Viable Cities programkontor har etablerat och utvecklar kontinuerligt en samordningsfunktion för Klimatkontrakt 2030 i Sverige. Syftet är att löpande stödja processen med klimatkontrakt, där myndigheter, kommuner och andra relevanta aktörer utvecklar och skärper sina åtaganden steg för steg. Samtidigt fokuseras det på att implementera och skala upp åtgärder för att påskynda omställningen.

Samordningsfunktionen stödjer aktörerna i att gemensamt stärka sin förmåga att gå från teori till praktisk implementering av klimatåtgärder. Målet är att ta Klimatkontrakt 2030 till nästa nivå både lokalt, nationellt och internationellt. Ett viktigt steg i årets kontrakt är införandet av gemensamma åtaganden mellan kommuner (se avsnitt 5.2). Samordningsfunktionen kommer att facilitera uppstarten av det gemensamma arbetet med att implementera dessa åtaganden.

Vidare driver och utvecklar samordningsfunktionen uppföljningen av utvecklingen i det lokala omställningsarbetet. Detta arbete sker i samverkan med andra aktörer på nationell nivå och med arbetet som sker på europeisk nivå inom NetZeroCities.

Funktionen ska också bidra till att öka kunskapen och skapa bättre förutsättningar för kommuner och andra aktörer att dra nytta av och utveckla arbetssätt för att integrera de omfattande policypaketet på EU-nivå, som exempelvis Fit for 55 och taxonomiförordningen för hållbara investeringar, på lokal nivå.

7.2. Policyutveckling för snabbare lokal omställning

Detta åtagande är kopplat till myndigheternas engagemang (se avsnitt 6.1.) och de behov som synliggörs genom klimatkontrakten, inte minst genom de nya gemensamma åtaganden som antas som en del av klimatkontraktet (se avsnitt 5.4).

Viable Cities avser fortsatt vara en mobiliserande aktör inom smart policyutveckling och regelverk för att stödja städernas klimatomställning. Det innefattar bland annat att ge kommuner bättre överblick över gällande och framtida svensk och europeisk lagstiftning, regler och normer som är relevanta för klimatomställningen, till exempel policypaketet Fit for 55.

Viable Cities åtagande innefattar också att erbjuda processtöd att förändra regelverk och normer för att praktiskt underlätta klimatomställningen.

7.3. Innovation, implementering och skalning

Viable Cities avser utveckla sin roll som föregångare och intermediär för att stärka de koordinerande, mobiliserande och faciliterande insatserna i det framväxande ekosystemet för att uppnå missionen om Klimatneutrala städer med ett gott liv för alla inom planetens gränser. För att tillgängliggöra kompetensnätverk och processtöd som kan underlätta för kommuner att implementera och skala innovation som snabbar på klimatomställningen samverkar Viable Cities med andra strategiska innovationsprogram och Impact Innovation-program inom utvecklingen av Klimatkontrakt 2030, liksom med aktörer som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Klimatkommunerna inom initiativet Klimatkonkurrenskraft samt Fossilfritt Sverige. Inom digitalisering för klimatomställning kommer samarbetet med Internetstiftelsen och Urban Twin Transition Centre att fortsätta utvecklas.

7.4. Samordning kring finansiering

Viable Cities kommer att stödja kommunernas behov av finansiering för klimatomställning och främja samarbete och synergier mellan myndigheter och andra aktörer som finansierar klimatomställning och hållbar stadsutveckling.

- Viable Cities kommer tillsammans *med städerna* att fortsätta arbeta med utvecklade former för finansiering kopplat till Klimatkontrakt 2030 inom satsningen

Klimatneutrala städer 2030 och de sex myndigheterna som är involverade i detta.

- Viable Cities kommer tillsammans *med myndigheterna* att utveckla arbetet inom samordnad finansiering genom olika insatser som pågår inom området hållbar stadsutveckling, se 6.3 Samordnad finansiering.
- Viable Cities arbetar vidare med att utveckla former för klimatinvesteringsplaner för städer med sikte på att stödja samtliga städer i satsningen Klimatneutrala städer 2030 samt som en del i det internationella arbetet med missionen och tillgängliggöra insikter och verktyg för många fler.

7.5. Samspel med EU:s mission Klimatneutrala städer

Viable Cities samverkar nära med de stödstrukturer som byggs upp kring EU:s mission om klimatneutrala städer 2030 – såväl i plattformen för genomförande av missionen, NetZeroCities, som i CapaCITIES, som syftar till att bygga nationella plattformar likt Viable Cities i fler länder.

Viable Cities är också en aktiv part i det europeiska partnerskapsprogrammet Driving Urban Transitions (DUT) och deltar i diskussionen på EU-nivå om närmare samverkan och synergier med syster-missionen om klimatanpassning (Adaptation to Climate Change), samt med satsningen New European Bauhaus.

Bilaga 1. Länkar till relevanta dokument

Här lägger ni in länkar till de mest relevanta dokumenten i relation till Klimatkontrakt 2030 för [Stadsköping].

Exempel

LÄNKAR TILL RELEVANTA DOKUMENT	
Klimatkontrakt 2030 Umeå ver 2020	Umeås lokala miljömål 2020 (2020)
Klimatkontrakt 2030 Umeå ver 2021	Strategisk plan för Umeå kommun 2016-2028 (2016)
Klimatkontrakt 2030 Umeå ver 2022	Översiktsplan för Umeå kommun (2018)
Klimatkontrakt 2030 Umeå ver 2023	

Bilaga 2. Omställningskartan

Omställningskartan är en visuell vägledning för städernas omställning till klimatneutralitet. Kartan bygger på lärdomar från bland annat från Viable Cities och har utvecklats inom NetZeroCities för att stödja ett transformativt arbetssätt. Kartan vägleder städer utifrån deras unika startpunkt, mål och lokala förutsättningar.

En central del i kartan är att skapa en omställningsarena som samlar ett ekosystem aktörer från offentlig sektor, näringsliv, akademi och civilsamhället för att tillsammans med dessa samskapa och genomföra en portfölj av åtgärder. Arbetet inom omställningsarenan är iterativt och lärande, vilket innebär att, nya aktörer tillkommer efterhand, strategier och planer justeras och förbättras kontinuerligt.

Genom att testa, reflektera och successivt integrera effektiva lösningar och arbetssätt kan dessa formas till att bli det nya normala. Ett centralt verktyg i den långsiktiga omställningsprocessen är Klimatkontrakt 2030, som därför i kartan löper längs hela processen.

Klimatkontraktet tydliggör åtaganden, handlingsplaner och investeringsplaner som revideras steg för steg. Genom klimatkontraktet förbinder sig alla parter att stegvis stärka sitt engagemang och samarbeta över sektorsgränser för att påskynda klimatomställningen. Omställningskartan visar på att arbetet över tid förstärker städernas förmåga att nå klimatneutralitet.

